

Zestawienie uwag do Krajowego Planu Odbudowy

1. UWAGI OGÓLNE:

Uwagi szczegółowe				
LP	Część KPO	Strona KPO	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi
1.	Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki” A1.1. Stabilne warunki do inwestowania A1.1.5. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	58,61	Zgodnie z przedstawionym projektem KPO pomiędzy I kw. 2021 r. a I kw. 2023 r. ma zostać przygotowana nowa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W opinii KGHM Polska Miedź S.A. tak odległy termin przygotowania nowej regulacji (najprawdopodobniej mogący ponadto ulec przedłużeniu ze względu na uwarunkowania procesu legislacyjnego) jest stanowczo zbyt odległy i znacząco utrudni realizację kluczowych z punktu widzenia transformacji gospodarki inwestycji energetycznych. Postulujemy zatem skrócenie zaproponowanego terminu i dążenie do zakończenia prac nad przedmiotową regulacją w terminie nie późniejszym niż do I kw. 2022 r.	W ramach obowiązującego obecnie porządku prawnego mamy do czynienia ze zjawiskiem nadmiernego rozciągnięcia w czasie procedur związanych z budową instalacji odnawialnych źródeł energii. Dotyczy to zarówno całościowego, szacunkowego czasu trwania postępowań, jak i znacznej rozpiętości ram czasowych kompletowania stosownych zezwoleń administracyjnych. W przypadku projektu instalacji fotowoltaicznej realizacja wymogów administracyjno-prawnych przed rozpoczęciem budowy trwa nie krócej niż około 24 miesiące, a może zajmować nawet 46 miesięcy (w przypadku niezgodności ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, w przypadku braku MPZP jest to okres 10-19 miesięcy). Taka sytuacja powoduje znaczące utrudnienia i istotne opóźnienia w realizacji podejmowanych przez polskie przedsiębiorstwa projektów OZE, co skutkować będzie ich dłuższą ekspozycją na wysokie koszty energii elektrycznej. Taka sytuacja z kolei znacząco utrudnia

				skuteczne konkutowanie (a więc także utrzymanie dotychczasowej pozycji rynkowej) nie tylko z nieskrępowanymi normami ekologicznymi wytwórcami z Azji, ale również z mającymi dostęp do dużo tańszej energii elektrycznej przedsiębiorstwami z innych krajów Unii Europejskiej. W przypadku, gdyby przygotowanie nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym we wskazanym terminie okazało się niemożliwe, postulujemy podjęcie prac legislacyjnych nad stworzeniem dedykowanych, uproszczonych ram proceduralnych w odniesieniu do inwestycji w OZE, szczególnie w odniesieniu do procedur planistycznych. Niezbędna jest rezygnacja z warunkowości procedowania dalszych komponentów procesu administracyjnego dla instalacji OZE ze względu na uprzednie uzyskanie zgód planistycznych i zastąpienie go modelem polegającym na równoległej realizacji poszczególnych etapów procesu. Konieczne jest także skrócenie terminów uzyskiwania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych (np. w drodze rozdzielenia procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej i procedury rozstrzygnięć planistycznych, które byłyby procedowane równolegle). W tym kontekście zasadne jest rozważenie ujęcia niezbędnych uproszczeń proceduralnych w przedmiocie
--	--	--	--	--

				udzielania zezwoleń niezbędnych dla projektów OZE w formule specustawy.
2.	Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki” A1.1.2. Wsparcie wykorzystania "zielonych" rozwiązań w przedsiębiorstwach	62	Zgodnie z treścią opisu inwestycji A1.1.2. Wsparcie wykorzystania "zielonych" rozwiązań w przedsiębiorstwach skierowana jest ona do przedsiębiorstw, w szczególności zaś – do MŚP. Czy wiadomo już może, w jakim zakresie w ramach tej inwestycji przewidziane jest wsparcie dla dużych firm?	Chcielibyśmy uzyskać informację o skali wsparcia, jaka przewidziana jest w ramach inwestycji dla firm określonej wielkości.
3.	Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki” A2.1.1. Duże projekty innowacyjne	67	W opisie inwestycji A2.1.1. Duże projekty innowacyjne zwrócono uwagę na niedostateczny poziom dużych inwestycji innowacyjnych w sektorze przedsiębiorstw w kluczowych obszarach gospodarki. Jakże dokładnie obszary są w tym kontekście rozumiane jako „kluczowe”? Czy jedynie do nich będzie odnosić się lista projektów strategicznych/ indykatorywnych, wymieniona w opisie wdrażania inwestycji?	Chcielibyśmy dowiedzieć się, jakiego dokładnie rodzaju obszarów kluczowych będzie dotyczyć wsparcie w ramach inwestycji A2.1.1. Duże projekty innowacyjne.
4.	Komponent B „Zielona energia i	95	Proponujemy dodać następujący akapit:	Zgodnie z PEP 2040 realizacja II filaru transformacji energetycznej (utworzenie

	zmniejszenie energochłonności” 2. Główne Wyzwania i Cele Zmiana bilansu energetycznego w kierunku niskoemisyjnym przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego.		W ramach nowej formuły współpracy energetycznej należy uwzględnić również społeczności rozwijające się wokół energetyki przemysłowej. Jej rozwój może odpowiadać na lokalne potrzeby, a zarazem realizować ideę dekarbonizacji przemysłu (rozumianą jako redukcja emisji gazów cieplarnianych w procesach technologicznych). Aby osiągnąć ten efekt, potrzebne będą zmiany w otoczeniu prawnym ukierunkowane w pierwszej kolejności na rozwój instalacji OZE on-site, tj. położonych na terenie zakładu lub w jego bardzo bliskiej odległości, instalacji OZE dostarczających energię na podstawie umów PPA, magazynów energii oraz jednostek generujących energię w celu bilansowania sieci lokalnej społeczności (np. klastra energetycznego) i elastycznych rozwiązań sieciowych. Społeczności energetyczne wokół zakładów energochłonnych powinny rozwijać się w układzie zintegrowanym (a przez to efektywnym energetycznie), w warunkach stopniowego zwiększania udziału technologii wodorowych, tj. narzędzi magazynowania nadwyżek energii z OZE (elektrolizery) i bilansowania sieciowego.	zeroemisyjnego systemu energetycznego) odbędzie się z zaangażowaniem energetyki przemysłowej. Rozwój energetyki przemysłowej powinien odpowiadać nie tylko na własne cele biznesowe, ale również na cele energetyczne lokalnej społeczności. Dodatkowo społeczności energetyczne z licznymi OZE będą musiały zadbać o większą samodzielność w bilansowaniu swojej sieci (rozwijanej np. w formie klastra energetycznego), co korzystnie wpłynie na stabilność funkcjonowania KSE. Wymóg samobilansowania również jest wskazany w PEP 2040.
5.	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” 2. Główne Wyzwania i Cele Zmniejszenie zużycia energii.	96	Proponujemy uzupełnić fragment w następujący sposób: Szczególnie istotne będzie znalezienie balansu pomiędzy obniżeniem energochłonności przemysłu a procesem elektryfikacji, jako środkiem dekarbonizacji przemysłu. Przemysł będzie zatem potrzebował dofinansowania ukierunkowanego na B+R oraz wdrożenie do procesów produkcyjnych innowacyjnych technologii dekarbonizacyjnych, w tym m.in. wykorzystujących rozwiązania wodorowe oraz gazy (biogaz, gazy syntetyczne). W tym kontekście wskazane jest wsparcie dla stopniowego włączania wodoru do zasilania jednostek CHP – z korzyścią dla dekarbonizacji	Elektryfikacja przemysłu będzie efektem powszechnej dekarbonizacji. W pierwszej kolejności konieczne jest przeprowadzenie badań dotyczących możliwości zastosowania nowych technologii zastępujących technologie oparte o spalanie paliw kopalnych. Po zidentyfikowaniu nowych technologii przyjdzie pora na ich wdrożenie, co będzie procesem bardzo kosztownym ze względu na konieczność dokonania zmian w infrastrukturze dużych zakładów przemysłowych oraz reorganizacji wewnętrznych procesów technologicznych i organizacyjnych. W związku z powyższym zmniejszenie zużycia energii

			przemysłu oraz potrzeb energetycznych lokalnych społeczności.	będzie dla przemysłu energochłonnego istotnym wyzwaniem, dlatego też wskazane jest przygotowanie dedykowanego, ułatwiającego ten proces, dofinansowania.
6.	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” 2. Główne Wyzwania i Cele Cele B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	98	Po zdaniu <i>Istotne będzie również zapewnienie rozwoju samobilansujących się społeczności energetycznych.</i> proponujemy dodać następujące zdania uzupełniające: Lokalne społeczności powstaną m.in. w otoczeniu energochłonnych zakładów przemysłowych. Rozwój OZE przy zakładach produkcyjnych będzie musiał odbywać się przy równoczesnym rozwoju magazynów energii oraz źródeł bilansujących, które będą mogły generować energię elektryczną – a w przypadku kogeneracji także ciepło – na potrzeby zakładu oraz lokalnej społeczności. Będzie to układ zapewniający lokalne bilansowanie. W odniesieniu do społeczności energetycznych zintegrowanych wokół zakładów przemysłowych wymagane jest stworzenie ram oraz wsparcie wdrożenia oraz wykorzystania wodoru i gazów zdekarbonizowanych. Jednostki kogeneracyjne (CHP) mogłyby być stopniowo zasilane domieszkami wodoru, natomiast funkcja bilansująca i magazynowania byłaby wspomagana poprzez elektrolizery, lokalizowane przy źródłach OZE. Społeczności energetyczne skupione wokół zakładów energochłonnych mogłyby skutecznie realizować wyzwania transformacji oraz stanowić efektywny energetycznie układ zintegrowany.	Zgodnie z PEP 2040 realizacja II filaru transformacji energetycznej (utworzenie zeroemisyjnego systemu energetycznego) odbędzie się z zaangażowaniem energetyki przemysłowej. Rozwój energetyki przemysłowej powinien odpowiadać nie tylko na własne cele biznesowe, ale również zaspokajać potrzeby energetyczne lokalnych społeczności. Lokalne społeczności energetyczne z licznymi OZE będą musiały zadbać o większą samodzielność w bilansowaniu swoich sieci (rozwijanych np. w formie klastra energetycznego), a także dążyć do integracji procesów energetycznych, z potencjalną rolą technologii wodorowych. Należy podkreślić, że w naszej opinii możliwe jest osiągnięcie niemal 100% dekarbonizacji przemysłowych procesów produkcyjnych. Wymaga to jednak skokowego zwiększenia liczby przemysłowych instalacji OZE, do czego niezbędne jest – zasygnalizowane już wyżej – ułatwienie i przyspieszenie procedur związanych z budową takich instalacji.
7.	Komponent B „Zielona energia i	98	Po zdaniu <i>Ze względu na zagrożenie negatywnymi społeczno-gospodarczymi skutkami zielonej transformacji</i>	Wygenerowanie w regionach węglowych nowych miejsc pracy w liczbie odpowiadającej

	zmniejszenie energochłonności” 2. Główne Wyzwania i Cele Cele B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii		<i>(zwłaszcza w regionach z dużym udziałem energetyki zawodowej i przemysłu wydobywczego) istotna będzie komplementarność KPO z mechanizmem sprawiedliwej transformacji. proponujemy dodać zdanie uzupełniające:</i> Mechanizm ten będzie działał nie tylko regionalnie, ale również szerzej. Uwzględnienie inwestycji w Krajowym Planie Sprawiedliwej Transformacji w innych regionach o znaczącym potencjale zatrudnienia przyczyni się do wytworzenia nowych miejsc pracy, które będą realną szansą na rozwój zawodowy dla społeczności odchodzących od przemysłu węglowego oraz przemysłów z nim powiązanych.	potrzebom wynikającym z zamknięcia kopalń i przemysłu towarzyszącego będzie wyzwaniem niezwykle trudnym do osiągnięcia. Z tego względu zasadne wydaje się przygotowanie odpowiednich inwestycji także w regionach sąsiednich, o ile oczywiście dysponują one odpowiednim potencjałem na utworzenie nowych miejsc pracy. W polskich warunkach szczególną uwagę należy tu zwrócić na rozwój górnictwa miedzi i srebra – metali niezbędnych do transformacji energetycznej Europy, których największe na kontynencie (i jedne z największych na świecie) złoża zlokalizowane są na Dolnym Śląsku. Istniejący tam potencjał stwarza nie tylko realne szanse wchłonięcia dużej liczby byłych pracowników przemysłu węglowego, ale też istotnie zwiększa szanse na udaną transformację całej polskiej gospodarki.
8.	3. Opis Reform i Inwestycji Tabela: Inwestycje - B2.2.3. Instalacje OZE realizowane przez społeczność energetyczne	100	Na końcu zdania <i>Rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii realizowanych przez społeczności energetyczne (w tym m.in. klastry energii, spółdzielnie energetyczne, zbiorowe porozumienia prosumentów) ze szczególnym uwzględnieniem roli samorządów</i> proponujemy dodać: oraz lokalnego przemysłu energochłonnego.	Zgodnie z PEP 2040 realizacja II filaru transformacji energetycznej (utworzenie zeroemisyjnego systemu energetycznego) odbędzie się przy zaangażowaniu energetyki przemysłowej. Rozwój energetyki przemysłowej powinien odpowiadać nie tylko na własne cele biznesowe, ale również zaspokajać potrzeby energetyczne lokalnych społeczności.
9.	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”	101	Zmiana brzmienia reformy na: <i>Wprowadzenie zmian do ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, które przyczynią</i>	Obecnie wsparcie kogeneracji dotyczy jedynie źródeł wytwórczych wprowadzających energię elektryczną do

	A. Poprawa efektywności energetycznej gospodarki a. Reformy Wprowadzenie zmian do ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, które przyczynią się do zwiększenia dostępności mechanizmu wsparcia dla projektów obecnie funkcjonujących oraz projektów inwestycyjnych transformujących ciepłownictwo w kierunku niskoemisyjnym.		<i>się do zwiększenia dostępności mechanizmu wsparcia dla projektów obecnie funkcjonujących oraz projektów inwestycyjnych transformujących ciepłownictwo w kierunku niskoemisyjnym.</i>	publicznej sieci elektroenergetycznej. Z powodu braku wprowadzania energii elektrycznej do publicznej sieci elektroenergetycznej z systemu wyłączone są zatem jednostki wprowadzające do publicznej sieci ciepłowniczej znaczące ilości ciepła. System wsparcia należałoby uzależnić w pierwszej kolejności od kryterium wprowadzania ciepła
10.	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”	110	W Planie przewidziano inwestycję B2.1.1. Rozwój technologii wodorowych i paliw alternatywnych, której cel zdefiniowano jako „stworzenie polskiej gałęzi gospodarki wodorowej oraz wzrost wykorzystania paliw alternatywnych”. Plan nie przewiduje wsparcia dla	Jesteśmy przekonani, że wspieranie twórców technologii ograniczających emisję szkodliwych składników spalin w przypadku paliw konwencjonalnych byłoby krokiem wspierającym proces ograniczania

			przedsiębiorców, zajmujących się rozwijaniem rozwiązań, które ograniczają emisję w przypadku wykorzystania paliw konwencjonalnych, które w najbliższych latach wciąż będą w mniejszym czy większym zakresie funkcjonować w różnych obszarach gospodarki, generując istotne zanieczyszczenia.	emisyjności polskiej gospodarki, zwłaszcza w tych jej obszarach, w których wykorzystanie technologii wodorowych i paliw alternatywnych na szerszą skalę dokona się w dłuższej perspektywie czasowej.
11.	B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii a. Reformy B2.2. Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	111	Proponujemy dodać kolejny podpunkt pod akapitem: Oprócz ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz nowelizacji ustawy OZE przewiduje się: [dodawany podpunkt] Uregulowanie koncepcji zamkniętych systemów dystrybucyjnych, pełniących rolę samobilansujących się społeczności lub klastrów energetycznych, jako schematu komplementarnego do postulatu rozwoju społeczności energetycznych wokół zakładów przemysłowych.	
12.	B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii a. Reformy B2.2. Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	111	Proponujemy dodać podpunkt pod akapitem: Oprócz ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz nowelizacji ustawy OZE przewiduje się: [dodawany podpunkt] Poprawa otoczenia prawnego w kierunku umożliwienia rozwoju powstawania linii bezpośrednich łączących odnawialne źródłami energii z zakładami przemysłowymi, w celu rozwoju społeczności energetycznych wokół zakładów przemysłowych, jako efektywnych energetycznie oraz zintegrowanych obszarów,	Propozycja poprawy otoczenia prawnego dot. linii bezpośredniej odpowiada na wyzwanie wskazane na stronie 113: <i>Wciąż duże wyzwanie w powstawaniu lokalnych inicjatyw energetycznych stanowi niski stan wiedzy, brak modelowych rozwiązań prawno-organizacyjnych, a tym samym zainteresowania potencjalnych interesariuszy.</i> Poprawa otoczenia prawnego w kierunku umożliwienia rozwoju powstawania linii bezpośrednich łączących odnawialne źródłami energii z zakładami przemysłowymi dodatkowo zachęci inwestorów do budowania farm

			realizujących funkcję dekarbonizacji przemysłu oraz lokalnego zaspokajania potrzeb energetycznych – w zgodzie z wymogami transformacji energetycznej i w sposób korzystny społecznie (redukcja ubóstwa energetycznego w warunkach energetyki rozproszonej). Tym samym, wysiłek dekarbonizacyjny przemysłu, oparty na dwóch filarach, tj. energii z wielkoskalowych inwestycji OZE oraz produkowanego w elektrolizerach wodoru może przysłużyć się do sprawiedliwej i efektywnej kosztowo transformacji całego sektora energetycznego oraz osiągnięcia niskoemisyjności gospodarki Polski.	wiatrowych w bliskiej odległości od energochłonnych zakładów. Z instytucji linii bezpośredniej dla energii z OZE będą mogły korzystać również farmy PV.

2. UWAGI OGÓLNE:

Uwagi ogólne (do całości dokumentu)		
LP.	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi
1.	Dokument w zbyt ogólnym stopniu odnosi się do planów rozwoju technologii wodorowych oraz wykorzystania wodoru, pomijając w tym zakresie perspektywę i potencjał sektora przemysłu. Wskazane jest rozwinięcie tego obszaru tematycznego o skonkretyzowane rozwiązania włączenia technologii wodorowych w proces dekarbonizacji przemysłu oraz konieczność stworzenia ram wsparcia dla badań i wdrożenia rozwiązań wodorowych w procesach technologicznych i zasilaniu przemysłowych jednostek CHP.	Strategia rozwoju technologii wodorowych w Polsce musi mieć charakter horyzontalny i uwzględniać pełne spektrum gospodarki. W tym kontekście plany rozwoju rynku i otoczenia prawnego w odniesieniu do wodoru powinny uwzględniać perspektywę przemysłu energochłonnego w zakresie potencjału dekarbonizacyjnego technologii wodorowych.
2.	KPO ujmuje jedynie podstawowy wariant społeczności energetycznych, pomijając potencjał lokalnych i zintegrowanych obszarów energetycznych skupionych wokół zakładów	Taka koncepcja ułatwi osiągnięcie celów redukcyjnych sektora energetycznego, poprawi efektywność energetyczną systemu oraz ułatwi dekarbonizację przemysłu.

	przemysłowych, opartych na źródłach OZE on-site (oraz w formule PPA) i samobilansowaniu (w przyszłości także przy udziale wodoru), przyczyniających się do dekarbonizacji przemysłu oraz obniżenia emisyjności sektora energetycznego.	
3.	KPO niedostatecznie podejmuje problematykę rozwiązań przejściowych transformacji energetycznych. Konieczne jest określenie kierunków i rozwiązań stopniowego włączania rozwiązań niskoemisyjnych w energetyce zawodowej oraz przemysłowej.	Legislacja unijna oraz dokumenty strategiczne, uznając pomostową rolę gazu ziemnego, zastrzegają, że ten nośnik energii ma być podłożem ekspansji wodoru oraz tzw. gazów zdekarbonizowanych. W tym, kontekście wymagane jest szersze ujęcie etapu przejściowego w ramach dojścia do celów redukcyjnych w polskiej gospodarce.
4.	Warunkiem udanej transformacji polskiego przemysłu jest stworzenie warunków do powstawania infrastruktury OZE w znacznie większej skali, niż dotychczas.. Im więcej tego typu inwestycji zrealizowanych zostanie siłami samego przemysłu (który jest żywotnie zainteresowany obniżeniem kosztów związanych z ekspozycją na rosnące ceny energii), tym mniej pozostanie ich jako zadanie sektora publicznego w ramach realizacji celów polityki energetyczno-klimatycznej. Do skutecznej realizacji projektów OZE przemysł potrzebuje jednak odpowiedniego wsparcia, tak regulacyjnego, jak i kapitałowego. Przemysł wykorzystuje aktualnie nie tylko energię elektryczną, ale również gaz ziemny. W związku z tym, niezbędne jest określenie spójnych ram etapu przejściowego transformacji sektora, przewidujących rozwiązania hybrydowe, np. domieszki gazu ziemnego i wodoru (lub biogazy i gazów syntetycznych) – na potrzeby wykorzystania w procesach technologicznych w zakładach przemysłowych, takich jak huty metali nieżelaznych.	

Stanowisko przygotowane na podstawie ekspertyz i opinii pochodzących od podmiotów członkowskich Związku Pracodawców Polska Miedź.